

Quina repassada, Clinton!

La derrota demòcrata en les recents eleccions als EUA demostren un retorn del conservadorisme més dretà i desideologitzat, com analitza Antoni Castel.

Pitjor, impossible. El Partit Demòcrata s'ha enfonsat en les tenebres, deixant sol el president William Clinton davant un Congrés controlat pels eufòrics republicans. Si el president kennedinià ho havia tingut difícil amb una Cambra de Representants i un Senat amb majoria del seu partit, sembla evident que ho ha de passar bastant magre amb un Congrés hostil, que no li perdonarà la mínima feblesa. Els dos anys que li queden de presidència poden ser un calvari si Clinton no espavila i no aprèn a moure's amb més habilitat entre el laberint de l'administració, a actuar amb fermesa en política exterior i a connectar de nou amb el nord-americà mig. Perquè de res serveixen la bona voluntat, que se li presuposa, i un programa ambiciós, que inclús es pot qualificar d'avançat, si després no se sap què fer ni amb Haití ni amb Bòsnia, es ven malament la reforma sanitària i la creació del tractat de lliure comerç amb Mèxic i Canadà i no se sap aturar el renaixement ideològic del reaganisme.

L'huracà republicà ha bufat tan fort que s'ha endut Mario Cuomo, un polític per damunt del bé i del mal que es preparava, des del despatx de governador de l'estat de Nova York, per a les presidencials del 1996, la texana Ann Richards i Thomas Foley, el president de la Cambra de Re-

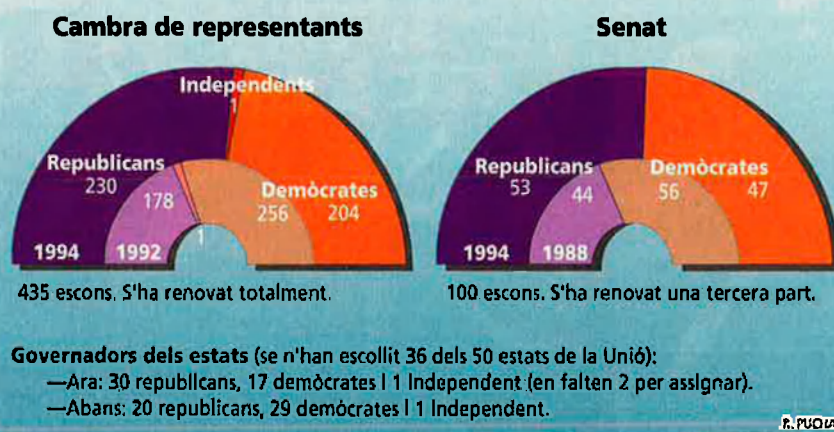
l'anterior president, el republicà George Bush.

Cuomo i Richards són el símbol de la derrota de les idees per la banalitat. Com ha quedat reflectit durant l'agressiva campanya, importen més les qüestions immediates, com la delinqüència, la venda lliure d'armes o el control sobre el immigrent, que els grans projectes nacionals. El retorn conservador es presenta, doncs, sense la ideologització que Reagan va transmetre al Partit Republicà durant vuit anys. I un exemple n'és l'aprovació de la denominada Proposta 187, a Califòrnia, que amenaça en convertir en pàries els immigrants il·legals.

Sembla que una vegada guanyada la guerra freda, als *think tanks* que omplen els centres d'estudis de les universitats nord-americanes se'ls ha secat la medul·la de cop. I la desorientació només pot engendrar monstres com els de la Proposta 187 i afavorir el sorgiment de polítics mediocres que parlen i parlen de pena de mort.

Antoni Castel

Les noves cambres

presentants i quasi perenne parlamentari. Cuomo ha estat liquidat per George Pataki, un obscur candidat que ha captivat la classe mitjana blanca d'un dels estats més rics amb la promesa que reduirà els impostos i aplicarà la pena de mort, sense que li tremoli la mà, per acabar amb els delinqüents, mentre que la popular Richards ha estat la víctima del fill gran de

La cara B dels parlamentaris

Manuel S. Jardí assenyala la doble moral que, al seu parer, tenen els polítics valencians amb escó a les Corts arran del seu últim intent d'augment de sou.

Amb la cara envermellida i la cua entre cames. Així va acabar la "setmana tràgica" dels diputats de les Corts Valencianes que, aquesta vegada sí, han connectat la institució amb el carrer, encara que d'una manera

poc afortunada. L'intent d'augmentar les retribucions per a l'any vinent amb uns percentatges prohibitius —més d'un 20% si fa no fa— per als temps que corren, va fer fallida. Amb el pecat ja porten la penitència de la dubtosa popularitat que

els acompanyarà durant una temporada. A més d'això, els principals responsables de les Corts i dels grups parlamentaris van haver de sacrificar, juntament amb els de la Conselleria d'Economia, el pont de Tots Sants. Amb l'excepció

del portaveu del PP, Eduardo Zaplana, que va fer vacances.

I bé, el cas és que als il·lustrats representants de la sobirania popular els han vençut, però no els han convençut. Perquè, aquest assumpte, com qualsevol disc de boleros, té dues cares. I els interessats només col·loquen la primera al giradiscs. Ara mateix no tinc a mà els números, però com passa a la suma, l'ordre dels factors no altera el producte: segons aquesta melodia, els representants electes d'altres parlaments, com ara els de Catalunya, els d'Euskadi, els d'Andalusia i

m'atreviria a dir que els d'Extremadura, cobren més i no sempre per la mateixa feina. A més, el protocol és més estricte i en unes altres cambres autonòmiques hi ha vehicles oficials i mil detalls que, en aparença, fan pujar allò que es diu la dignitat parlamentària. Comparats amb

Joan Llerena en un ple de les Corts Valencianes. Tots els grups parlamentaris valencians estaven d'acord amb l'augment de sou.

els diputats del Congrés, els valencians són una colla de marginats, quant a prestacions. I davant el cos d'eurodiputats, els d'ací poden assolir categoria d'haitians o panamenys. Una part dels seus mals l'arrosseguen des dels anys 80, quan van dibuixar l'estat de les autonomies i, per resumir-ho esquemàtica-

ca concebuda per al funcionament dels mateixos grups.

I ara, la cara B de la sintonia. Els senyors diputats han actuat amb la mateixa opacitat i silenci que quan es dediquen a la construcció i a fer créixer el complex faraònic del parlament. Ací no hi ha Sindicatura de Comptes que valga

CAVAS HILL

Gran Toc Hill.

Gran Reserva.

Imponent. Majestuós.

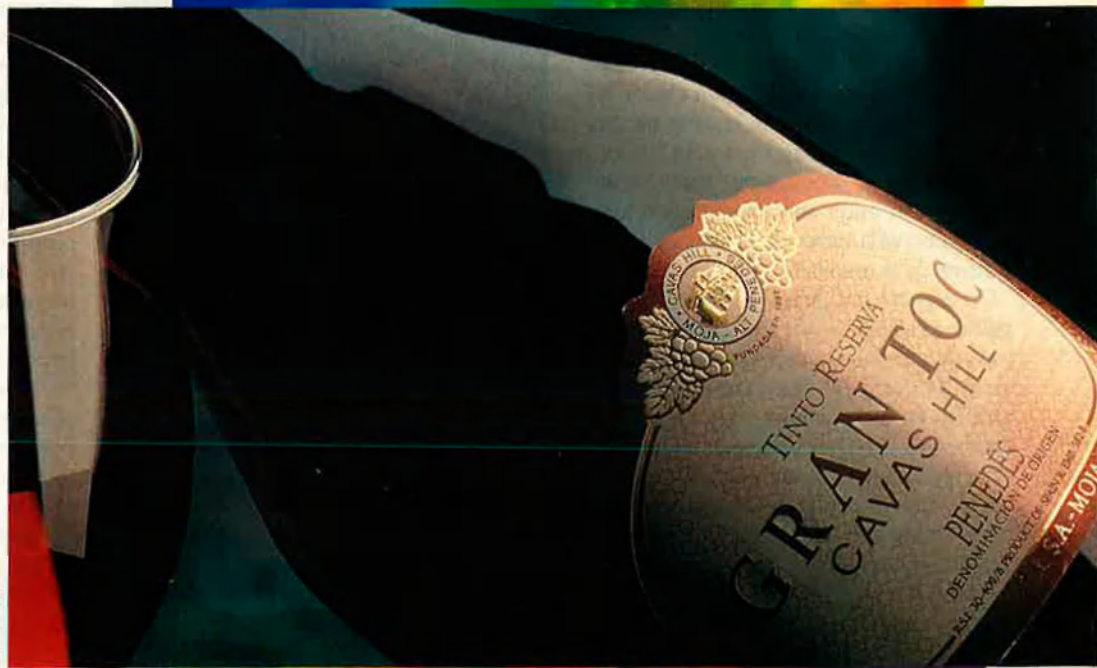
Solemne.

Amb cos. Elegant.

Harmoniós.

De bona fusta.

Roure.

per a controlar la despesa i, pel que fa a la subvenció per als grups, a les Corts encara es recorda quan l'alcaldeessa de València, Rita Barberà, comandava el grup parlamentari popular i van adquirir merescuda fama les "pagues extraordinàries" amb què recompensava els seus diputats. El costum, pel que sembla, continua. Per això, l'actitud de Zaplana ha estat especialment hipòcrita. Perquè va intentar desmarcar-se, sense cap èxit, d'un acord unànim sobre

l'augment de retribucions, quan la iniciativa havia fracassat davant l'opinió pública. El PP mai no ha confessat que és el primer interessat a cobrar nòmina... i quant més, millor! Sobretot, perquè de vegades no poden amagar les peripècies que deuen patir per a tenir content el grup i els empleats a final de mes. Per al grup majoritari, el drama l'han expressat altres diputats que, com sol ocórrer a la cambra, es veuen immersos a la voràgine i a la censura del mateix Joan Lerma,

sense que ningú no els haja consultat. Tal com funcionen les coses, a base de pegar la cabotada o donar suport al Govern sense discrepar, determinades funcions parlamentàries difícilment justifiquen una mesura impopular, més enllà del greuge comparatiu amb altres cambres autonòmiques. Potser a l'any 2025, quan no hi haurà llistes tancades, les coses canviaran. Mentrestant, què esperaven? Una ovació per augmentar-se el sou?
Manuel S. Jardí

Cultura i audiència

Jordi Balló apunta la necessitat d'un canvi de mentalitat a la TV pública. El futur passa per la segmentació: programació de qualitat per a sectors més reduïts.

L' anual trobada d'escriptors dels Octubre va tenir algun moment memorable. Com Jordi Llovet exclamant que el problema dels pensadors no era la crisi d'idees, sinó que sempre les millors idees les tenien els altres i no un. O Vicenç Altaió fent equilibris poètics per compensar heroicament una taula irregular on es volia parlar d'un tema tan aparentment intangible com el de la poesia en els mitjans audiovisuals.

Tim May, guionista i productor anglès, era un dels convidats a aquesta taula altaista. Minuts abans els assistents a la conferència havien pogut visionar el que indubtablement seria un dels hits de la trobada: el programa que May havia produït per la BBC que amb el títol *Poems on the box* ha esdevingut ja un clàssic televisiu. Altaió i May van encetar un diàleg fructífer sobre l'agosament de concebre la poesia en estat pur per a ser difosa per un mitjà tant aparentment allunyat dels paràmetres de la música literària com és la televisió.

Un aspecte del debat posterior amb el públic assistent –i que es repetiria en una roda de premsa– va esdevenir clarificador sobre la confusió perversa a què s'està arribant en les relacions entre la cultura i l'audiència. Algú va preguntar-li a May si el programa havia estat un èxit a Anglaterra. May va contestar afirmativament i per demostrar-ho va donar tres variables d'apreciació que ell considerava indiscutibles. En primer lloc que la crítica televisiva del país n'havia parlat bé. En segon lloc que s'havien rebut moltes cartes a la

Tim May. El productor anglès constata l'èxit de la poesia televisiva a la BBC.

BBC aprovant el programa i demanant la seva reemissió. En tercer lloc que els dirigents de la cadena havien quedat satisfets i pensaven refer l'experiència amb nous poetes per la propera temporada.

L'explicació no semblava ser suficient per als interrogants sobre el grau d'èxit, i la pregunta es va repetir. La resposta va ser la mateixa. Fins que algú va demanar directament quina audiència havia tingut el programa. May no tenia aquesta resposta, ni en aquell moment ni mai. La audiència quantitativa d'un

programa com aquell en una cadena com la BBC no semblava interessar ningú.

Aquesta és la variació interessant. Una cadena pública entén que els seus accionistes són els espectadors als que ha de servir. I que, per tant, una opinió selecta com ho és la de la gent que escriu cartes a l'emissora, és molt més important que saber quanta gent ha seguit o no el programa. L'èxit d'un esdeveniment televisiu es pot medir de diverses maneres, i sembla evident per aquest productor anglès –i també pels "decisions makers" de la cadena– que un programa com *Poems on the box* havia de satisfer sobretot les expectatives de qualitat i de seguiment atent per part dels espectadors. Un fet que a hores d'ara ha estat suficientment provat.

Es imprescindible recuperar la distància crítica sobre aquest tema i deixar de parlar classivament en termes d'audiència que només interessin als publicistes. En un procés de progressiva segmentació dels gustos dels espectadors el futur immediat de la televisió passa necessàriament per un replantejament de la seva relació amb els usuaris. Una relació en la que l'opinió d'unes cartes ponderades o la consideració d'una crítica periodística rigorosa tingui el seu efecte d'influència. Cal recuperar el concepte d'espectadors en detriment del d'audiència: el primer ja conté el segon, en canvi el segon no fa més que amagar una profunda desconsideració a l'espectador singular.
Jordi Balló